

Handläggare
Karolina Landowska
Telefon: 08-508 35 509**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 28 november 2013**Ärende 7**

Svar på skrivelse från Karin Rågsjö (V) angående unga att oroa sig för

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att skrivelsen besvarats med hänvisning till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Charlotte Svensson
ArbetsmarknadsdirektörKarin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Sammanfattning

En skrivelse har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Karin Rågsjö (V) angående unga att oroa sig för. Enligt skrivelsen är det 859 ungdomar som inte går att nå efter det att de gått ut gymnasiet. Enligt skrivelsen riskerar fler unga att hamna i ett permanent utanförskap.

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar i sitt svar att ungdomar 16-19 år som är aktuella för det kommunala uppföljningsansvaret är en prioriterad grupp för förvaltningen. Det uppsökande arbetet är under ständig utveckling och andelen aktuella ungdomar som ej nås har minskat. Förvaltningen arbetar med uppsökande verksamhet genom brevutskick, telefonsamtal och slutligen hembesök. Många av ungdomarna som registreras som ”ej nådda” nås inte av den uppsökande verksamheten på grund av att de inte är bosatta på sin folkbokföringsadress.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben på arbetsmarknadsförvaltningen.

Bakgrund

En skrivelse har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Karin Rågsjö (V) angående unga att oroa sig för. Enligt skrivelsen är det 859 ungdomar som inte går att nå efter det att de gått ut gymnasiet. Enligt skrivelsen riskerar fler unga att hamna i ett permanent utanförskap och ber därför arbetsmarknadsförvaltningen att besvara följande:

1. Återkomma med en rapport om de ungdomar som varken går i skolan eller jobbar, där det tydligt framgår vilka stadsdelar (inom stadsdelsområdet) som ungdomarna kommer ifrån samt vilka metoder som används för att nå ungdomarna.
2. Att ge nämnden en tydlig beskrivning av den målgrupp unga som förvaltningen hyser stor oro för.
3. Att delge nämnden planeringen framöver för gruppen.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med en uppsökande verksamhet av unga 16-19 år inom ramen för det kommunala uppföljningsansvaret. Förvaltningen har i uppdrag att söka upp ungdomar 16-19 år som inte studerar på gymnasiet. Detta uppdrag sker i samverkan med utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningar och lokala föreningar.

Dagligen är det cirka 3 500 ungdomar som är aktuella för det kommunala uppföljningsansvaret och som finns med i uppföljningssystemet Walter. Det är dock svårt att i dagsläget med säkerhet veta exakt hur många unika individer som är aktuella under ett år på grund av de begränsningar som finns i det befintliga systemet Walter. Detta beror delvis på att det är en konstant omsättning av ungdomar i systemet som går mellan studier, arbete, insatser eller saknar aktivitet i perioder. En ungdom kan således vara inskriven i Walter en dag för att redan inom en vecka skrivas ut när denne påbörjat en utbildning. Systemet Walter genomgår just nu en utveckling för att bland annat förbättra möjligheterna att framställa statistik.

Karin Rågsjös skrivelse hänvisar till statistik från kommunala uppföljningsansvarets halvårsrapport 2013. Där redovisas att 859 ungdomar aktuella för den uppsökande verksamheten ännu inte

nått till och med maj 2013. Siffran redovisar alla de ungdomar som vid just detta tillfälle ej hade nåtts av den uppsökande verksamheten. Det kunde även röra sig om ungdomar som nyligen hade blivit aktuella för det kommunala uppföljningsansvaret. Siffran går att dela upp i tre grupper:

1. de som fortfarande inte har svarat på ett eller flera brevutskick
2. de som efter flertalet brevutskick av skolslussen angetts som ej nådda, vilka flyttas över till arbetsmarknadsförvaltningens uppsökande verksamhet
3. de som ej har nåtts av arbetsmarknadsförvaltningens uppsökare

Ovanstående tre grupper beskriver även arbetsgången i det uppsökande arbetet. Under hösten befinner sig den absoluta majoriteten av ungdomarna under punkt 1. Det pågår ett intensivt uppsökande arbete fram till december då majoriteten av ungdomarna ska vara nådda och de som saknat sysselsättning ska ha erbjudits en insats. Det är först när ungdomarna hamnat i den grupp som ej nåtts av arbetsmarknadsförvaltningens uppsökare som de kan betraktas som ej nådda. Arbetsmarknadsförvaltningen registrerar en ungdom som "ej nådd" först efter att hembesök genomförts utan resultat. I maj 2013 var det endast 70 ungdomar som inte hade nåtts efter ett hembesök av arbetsmarknadsförvaltningens uppsökare.

På grund av begränsningar i dataregistret Walter kan statistiken inte granskas och analyseras i efterhand. Därför presenteras nedan en nulägesbild från Walter från 2013-10-30.

Stadsdelsområde	Total	"Ej nådda" av skolslussen	Ej nådda av amf
Hässelby-Vällingby	304	5	1
Rinkeby-Kista	377	17	20
Spånga-Tensta	261	13	13
Bromma	248	2	4
Östermalm	195	1	3
Södermalm	307	2	3
Kungsholmen	132	0	3
Norrmalm	190	2	3
Enskede-Årsta-Vantör	352	10	3
Skarpnäck	171	1	1
Farsta	241	6	3
Älvsjö	92	5	2
Hägersten-Liljeholmen	200	10	6
Skärholmen	210	9	10
Okänd	35	0	0
Totalt	3315	83	75

Tabell 1. Ungdomar aktuella inom kommunala uppföljningsansvaret fördelat per stadsdelsområde.

Tabell 1. visar fördelningen av ungdomar aktuella inom det kommunala uppföljningsansvaret mellan stadens olika stadsdelsområden. *Okänd* innehåller ungdomar med skyddad adress, skyddad identitet. Det uppsökande arbetet har successivt förts över från skolslussen till amf, vilket leder till att rubriken *Ej nådda av skolslussen* används mindre och mindre. Vid årsskiftet 2014 kommer rubriken inte att användas mer.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att behovet av uppsökande verksamheter är likartad i hela staden. Dock är det förvaltningens erfarenhet att det är svårare att nå ungdomar i vissa stadsdelsområden. Förvaltningen genomför tillsammans med utbildningsförvaltningen tre stora brevutskick årligen för att nå ungdomar. De som inte svarar på dessa utskick blir senare kontaktade per telefon. Om kontakt inte upprättats via telefon eller brev utförs hembesök till folkbokföringsadressen. Förvaltningens erfarenhet är att många ungdomar inte bor på sin folkbokföringsadress. Detta är särskilt vanligt i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta. Förvaltningen har även haft svårt att genomföra hembesök i innerstaden på grund av att de lokala samordnarna saknat tillträde till byggnader med portkod.

Arbetsmarknadsförvaltningens erfarenhet är att ungdomar som hoppar av sina gymnasiestudier har varierande orsaker och problematik. I en rapport från Ungdomsstyrelsen identifieras de tio främsta orsakerna till att ungdomar hoppar av sina studier utan slutbetyg från gymnasiet. Skälen till avhopp från gymnasieskolan som framkommit i ungdomsstyrelsens studie rangordnas enligt följande:

1. Mobbning, socialt utanförskap
2. Brist på pedagogiskt stöd i skolan
3. Vuxna som inte bryr sig
4. Dåligt bemötande i skolan
5. Bristfälligt pedagogiskt stöd i skolan efter en långvarig frånvaro (på grund av sjukdom eller missbruk)
6. Behov av mer praktik och mindre teori
7. Stökig skolmiljö
8. Fel programval
9. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som inte upptäcks under utbildningen
10. Dåliga hemförhållanden

(Källa: Ungdomsstyrelsen 2013:2)

Enligt ungdomsstyrelsens rapport svarade fler än hälften av de tillfrågade ungdomarna att mobbning var den främsta orsaken till att de hoppat av skolan. Ungdomarna i studien uttryckte även att skolan inte upplevs som relevant och att många ungdomar inte förstår varför det är viktigt att gå i skolan. Ungdomarna nämner att de har svårt att förstå meningen med vissa ämnen och varför de ska lära sig vissa saker. De efterfrågar engagerade lärare som är bättre på att motivera och som ställer rimliga krav.

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av ungdomsstyrelsens rapport och anser att de orsaker till avhopp som identifieras är relevanta för förvaltningens arbete med målgruppen.

Förvaltningens erfarenhet är att personer som saknar gymnasial utbildning har generellt en svagare ställning på arbetsmarknaden än de med gymnasial eller högre utbildning. Förvaltningen anser det därför viktigt att skapa nya vägar för målgruppen att tillgodogöra sig studierna för att de senare ska ges möjlighet att långvarigt etablera sig på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har med anledning av detta gemensamt ansökt om medel från Europeiska socialfonden för att genomföra en förstudie. Syftet med förstudien är att identifiera nya vägar in i gymnasieskolan via introduktionsprogrammen för målgruppen. Detta skulle kunna

ske genom en ökad samverkan mellan gymnasielärare och arbetsmarknadscoacher. Förstudien ska även undersöka om erfarenheter och metoder från ungdomsprojekt inom Jobbtorg Stockholm skulle kunna implementeras i introduktionsprogrammen för att öka ungdomars motivation för studier.

Målgruppen ungdomar 16-19 år som är aktuella för det kommunala uppföljningsansvaret är en prioriterad grupp för arbetsmarknadsförvaltningen. Verksamheten har under 2013 utökats för att omfatta 11 lokala samordnare samt fyra medarbetare vid en daglig öppen verksamhet. Ungdomar som nås via den uppsökande och den öppna verksamheten erbjuds stöd, coachning och en mängd valbara insatser för att de ska gå vidare till studier eller arbete. Ambitionen är att verksamheten ska fortsätta att utvecklas för att minimera andelen ungdomar som i nuläget inte nås samt nå ungdomarna ännu snabbare. För detta krävs bland annat att uppföljningen av verksamheten utvecklas och förbättras. Helhetsansvaret för det uppsökande arbetet samt driften och utvecklingen av systemet Walter kommer att övergå till arbetsmarknadsförvaltningen i januari 2014.

Bilagor

- 1 Skrivelse från Karin Rågsjö (V) angående unga att oroa sig för